

El federalisme com a fenomen d'organització política és d'immensa importància a escala mundial. Actualment, hi ha una trentena de països amb règims polítics federals de gran diversitat, que reuneixen gairebé el quaranta per cent de la població mundial, entre ells sis dels països més poblats de la terra i vuit dels més extensos en termes de superfície.

Conèixer els orígens, l'evolució i les característiques del federalisme a les diferents parts del món i, per descomptat, també a Espanya, és, per tant, una tasca importantíssima, no només per la recerca acadèmica sinó també per entendre les dinàmiques actuals del desenvolupament mundial. La celebració d'unes Jornades sobre el federalisme espanyol i atlàntic al segle XIX podrà donar uns impulsos significatius per a la comprensió d'aquesta temàtica.

En el marc d'aquestes jornades es pretén aprofundir en alguns aspectes fonamentals per explicar i comprendre l'intens debat vinculat a l'organització territorial i la vertebració de l'Espanya contemporània que es va iniciar al llarg del segle XIX i que continua vigent en l'actualitat.

En analitzar els debats del passat, aquestes jornades intentaran ajudar a esclarir el procés de sorgiment, desenvolupament i consolidació dels discursos polítics i culturals del federalisme a Espanya i la possible influència de models polítics federals com el nord-americà o estats compostos com l'imperi alemany.

Universitat
Pompeu Fabra
Barcelona

IUHJV
Institut Universitari d'Història
Jaume Vicens Vives

BIBLIOTECA
PÚBLICA
ARÚS

Universitat de Barcelona

CRAI Biblioteca
Pavelló de la República

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CIENCIA
E INNOVACIÓN

El GRENS és un grup de recerca finançat pel MICCIN (ref. HAR2011-28572)

Dimarts 9: Biblioteca Pública Arús (Passeig Sant Joan, 26)
Dimecres 10: Aula 40.035 - Sala de Graus Albert Casalmiglia, Universitat Pompeu Fabra (Ramon Trias Fargas, 25-27)

Assistència gratuïta

Més informació: grens.weebly.com / grup.grens@gmail.com

Biblioteca Pública Arús i Universitat Pompeu Fabra,
9 i 10 d'abril de 2013

JORNADES INTERNACIONALS SOBRE FEDERALISME ESPANYOL I ATLÀNTIC AL SEGLE XIX

Organitza: Grup de Recerca en Estats, Nacions i Sobirania (GRENS) i Institut Universitari d'Història Jaume Vicens i Vives (UPF)

Col·labora: Biblioteca Pública Arús, Màster en Història del Món de la UPF, Facultat de Ciències Polítiques i de l'Administració de la UPF, Associació *Entremons per a la World History*

DIMARTS 9 D'ABRIL DE 2013 (Biblioteca Pública Arús, Passeig Sant Joan, 26)

- 9:30** *Acollida de participants*
- 10:00** *Conferència inaugural*
Enric Ucelay-Da Cal (UPF) – Federalisme i confederalisme al segle XIX: monàrquic, republicà i accidentalista
- 11:00** **Josep Moran Ocerinjauregui (UB i IEC)** – Federalisme i catalanisme: reconeixement lingüístic (segle XIX). El model suís
- 11:45** PAUSA – CAFÈ
- 12:15** **Jorge Cagiao (Maître de Conférences, Université François-Rabelais, Tours)** – El federalismo de Pi y Margall. Una necesaria revisión desde la teoría jurídica de la federación
- 13:00** **Joan Fuster Sobreperre (UOC)** – “Un haz de naciones”. La recepció de Proudhon en el debat sobre la descentralització a l'Espanya isabelina
- 13:45** PAUSA PER DINAR
- 16:00** **Gennadi Kneper i Mariona Lloret (UPF)** – *The Founding Fathers*, Proudhon i Pi: federalisme com a resposta a un món en canvi
- 16:45** **Rubén Carrillo (UOC)** – Texas, Yucatán y Chan Santa Cruz: Federalismo, secesión e independencia (en el diecinueve mexicano)

DIMECRES 10 D'ABRIL DE 2013 (Aula 40.035 - Sala de Graus Albert Casalmiglia, Universitat Pompeu Fabra, Ramon Trias Fargas, 25-27)

- 9:30** *Inauguració de la Jornada a càrrec de David Sancho Royo degà de Ciències Polítiques de la UPF*
- 10:00** **Josep Pich Mitjana (UPF)** – “El Nuevo Régimen”. Federalisme, federalcatalanisme, regionalisme i imperialisme
- 10:45** **Pere Gabriel (UAB)** – La crisi finisecular del PRDF: una discussió, també, sobre el federalisme i el catalanisme?
- 11:30** PAUSA – CAFÈ
- 12:00** **Juli Colom (doctor en història i professor d'Institut a Palafrugell)** – Del federalisme transigent al republicanisme possibilista: l'evolució de la idea federal en el pensament polític i periodístic de Josep Roca i Roca
- 12:45** **Toni Raja (UAB)** – El model alemany i els intel·lectuals catalans
- 13:30** PAUSA PER DINAR
- 16:00** **Marcel A. Farinelli (UPF)** – Les altres itàlies: perspectives federals durant el Risorgimento
- 16:45** **Joan Esculies (UPF)** – *The dog that didn't bark*. El nacionalisme radical català i el federalisme